

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION:- MAY- 2025
FOURTH SEMESTER

Subject: Indian Banking Environment Trends & Policies (BCOM23-405B)

Date: 23/05/2025

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the Multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. Which of the following is the main regulatory authority for the Indian Banking Sector?
 - a) SEBI
 - b) Reserve bank of India (RBI)
 - c) Ministry of Finance
 - d) NABARD
2. _____ are extremely complex and focused assaults that are used to gradually compromise banking infrastructure.
 - a) phishers
 - b) APT's
 - c) DDoS
 - d) Internal Threats.
3. Which bank group in India typically has the lowest NPA levels?
 - a) Regional Rural Banks
 - b) Foreign Banks
 - c) Private Sector Banks
 - d) Public Sector Banks
4. Which important financial metric is utilized to assess Scheduled Commercial Banks' (SCBs') performance?
 - a) marketing tactics
 - b) asset quality
 - c) workforce size
 - d) digital innovation are the first three
5. Which instrument of monetary policy has a direct effect on the banking system's liquidity?
 - a) Foreign Exchange Reserves
 - b) Repo Rate
 - c) Statutory Liquidity Ratio (SLR)
 - d) The Index of Financial Inclusion
6. What is the main goal of Scheduled Commercial Banks' regulatory policies?
 - a) Increasing revenue
 - b) Maintaining stability
 - c) Growing branch networks
 - d) Encouraging cash transactions
7. Which of the following is NOT a key component of human resource management in the banking industry?
 - a) Talent Acquisition
 - b) Employee Retention
 - c) Product Innovation
 - d) Training and Development
8. Which of the following is a focus of market segmentation in banking?
 - a) Market trends analysis
 - b) Dividing clients based on demographics
 - c) Creating industry-wide advertising campaigns
 - d) All of these

9. What is the primary goal of green banking initiatives?
 - a) To increase profits from environmentally harmful investments
 - b) To reduce paper usage and promote digital transactions
 - c) To build physical bank branches in rural areas
 - d) To enhance the luxury services for high-net-worth clients
10. Which technology is increasingly being utilized in banking for talent acquisition and recruitment?
 - A) Block chain
 - B) Artificial Intelligence (AI)
 - C) Quantum Computing
 - D) Augmented Reality
11. In the context of banking ethics, what does consumer protection primarily focus on?
 - a) Lowering interest rates
 - b) Protecting customer data and privacy
 - c) Increasing profits through high fees
 - d) Maximizing shareholder returns
12. What is the main reason for grouping loan assets into substandard and questionable categories?
 - a) To determine lucrative industries for loans
 - b) To track repayment progress and evaluate hazards
 - c) To guarantee fair lending across industries
 - d) To determine borrower interest rates
13. Full form of AML is _____
 - a) Anti-moral Laundering
 - b) Anti-Massive Laundering
 - c) Anti-money laundering
 - d) Anti-method laundering

Q. 2) Short Note (Any 3) (15)

1. Private Sector Banks
2. Banking Laws
3. Types of Banking Products
4. Monetary Policy and Liquidity Management
5. Digital Payment Banks

Q. 3) Answer in 150 words (Any2) (20)

1. What function does the Reserve Bank of India (RBI) serve in the banking industry in India?
2. What are the measures to recognize the documentation frauds?
3. Describe How Scheduled Commercial Banks financial performance is assessed in relation to asset quality.
4. Why is regulatory oversight so important to scheduled commercial bank stability?

Q. 4) Answer in 300Words (Any 1) (15)

1. Explain how the RBI has responded to the COVID-19 pandemic's effects on the Indian banking industry.

2. How does consumer behavior influence product development and planning in the banking sector?
3. Describe the various types of Cyber Security Risks.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. भारतीय बँकिंग क्षेत्रासाठी मुख्य नियामक प्राधिकरण कोणते आहे?
अ) SEBI
ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI)
क) अर्थ मंत्रालय
ड) NABARD
२. _____ हे अत्यंत गुंतागुंतीचे आणि केंद्रित हल्ले असतात जे हळूहळू बँकिंग पायाभूत सुविधा असुरक्षित करतात.
अ) फिशर्स
ब) APTs
क) DDoS
ड) अंतर्गत धोके
३. भारतातील कोणत्या बँक गटामध्ये सर्वसाधारणपणे सर्वात कमी एनपीए स्तर असतो?
अ) प्रादेशिक ग्रामीण बँका
ब) परदेशी बँका
क) खाजगी क्षेत्रातील बँका
ड) सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका
४. अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांच्या (SCBs) कामगिरीचे मूल्यमापन करण्यासाठी कोणता महत्वाचा आर्थिक निर्देशक वापरला जातो? □
अ) विपणन धोरणे
ब) मालमत्तेची गुणवत्ता (Asset Quality)
क) कर्मचारी संख्या
ड) डिजिटल नवोपक्रम
५. कोणते आर्थिक धोरण साधन बँकिंग प्रणालीतील तरलतेवर थेट प्रभाव टाकते? □
अ) परकीय चलन साठा
ब) रेपो दर (Repo Rate)
क) वैधानिक तरलता प्रमाण (SLR)
ड) वित्तीय समावेशन निर्देशांक
६. अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांच्या नियामक धोरणांचे मुख्य उद्दिष्ट काय आहे?
अ) उत्पन्न वाढवणे
ब) स्थिरता राखणे (Maintaining Stability)
क) शाखा नेटवर्क वाढवणे
ड) रोख व्यवहारांना प्रोत्साहन देणे
७. खालीलपैकी कोणता बँकिंग उद्योगातील मानवी संसाधन व्यवस्थापनाचा मुख्य घटक नाही?
अ) टॅलेंट अधिग्रहण
ब) कर्मचारी टिकवणे
क) उत्पादन नवकल्पना
ड) प्रशिक्षण आणि विकास
८. बँकिंगमध्ये बाजार विभाजनाचे मुख्य लक्ष काय आहे?
अ) बाजार ट्रेडचे विश्लेषण
ब) ग्राहकांना लोकसंख्याशास्त्रावर आधारित विभागणे
क) उद्योग-व्यापी जाहिरात मोहिमा तयार करणे
ड) वरील सर्व
९. ग्रीन बँकिंग उपक्रमांचा मुख्य उद्दिष्ट काय आहे?

- अ) पर्यावरणासाठी हानिकारक गुंतवणुकीतून नफा वाढवणे
क) ग्रामीण भागात शारीरिक बँक शाखा निर्माण करणे
- ब) कागद वापर कमी करणे आणि डिजिटल व्यवहारांचा प्रचार करणे
ड) उच्च निव्वळ मूल्य असलेल्या ग्राहकांसाठी लवझरी सेवांचा वृद्धी करणे
१०. बँकिंगमध्ये टॅलेंट अधिग्रहण आणि भरतीसाठी कोणती तंत्रज्ञान वापरली जात आहे?
अ) ब्लॉकचेन
क) क्वांटम संगणन
- ब) कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI)
ड) ऑगमेंटेड रियालिटी
११. बँकिंग नैतिकतेच्या संदर्भात, ग्राहक संरक्षण काय मुख्यतः लक्ष केंद्रीत करते?
अ) व्याज दर कमी करणे
क) उच्च शुल्कांद्वारे नफा वाढवणे
- ब) ग्राहक डेटा आणि गोपनीयता सुरक्षित ठेवणे
ड) भागधारकांचे परतावा जास्त करणे
१२. कर्ज मालमत्तांना कनिष्ठ दर्जाच्या (Substandard) आणि संशयास्पद (Questionable) गटांमध्ये वर्गीकृत करण्याचे मुख्य कारण काय आहे?
अ) कर्ज देण्यासाठी फायदेशीर उद्योग ओळखणे
क) सर्व उद्योगांना समान पद्धतीने कर्ज उपलब्ध करणे सुनिश्चित करणे
- ब) परतफेडीची प्रगती पाहणे आणि जोखीम मूल्यांकन करणे
ड) कर्जदारांचे व्याजदर ठरविणे
१३. AML चा पूर्ण अर्थ _____ आहे.
अ) अँटी-मोरल लॉन्ड्रिंग (Anti-moral laundering)
क) अँटी-मनी लॉन्ड्रिंग (Anti-money laundering)
- ब) अँटी-मॅसिव्ह लॉन्ड्रिंग (Anti-massive laundering)
ड) अँटी-मेथड लॉन्ड्रिंग (Anti-method laundering)

प्र. २ टीपा लिहा (कोणतेही ३)

(१५)

१. खासगी क्षेत्रातील बँका
२. बँकिंग कायदे
३. बँकिंग उत्पादनांचे प्रकार
४. चलनविषयक धोरण आणि तरलता व्यवस्थापन
५. डिजिटल पेमेंट बँका

प्र. ३ खालील प्रश्नांची १५० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतेही २)

(२०)

- १ भारतीय बँकिंग उद्योगात भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) कसे कार्य करते?
- २ दस्तऐवजीकरण फसवणूक ओळखण्यासाठी उपाय कोणते आहेत?
- ३ मालमत्तेच्या गुणवत्तेशी संबंधित अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांच्या आर्थिक कामगिरीचे मूल्यमापन कसे केले जाते?
- ४ नियामक देखरेख अनुसूचित वाणिज्यिक बँकांच्या स्थिरतेसाठी इतकी महत्त्वाची का आहे?

प्र. ४ खालील प्रश्नांची ३०० शब्दांत उत्तरे द्या (कोणतेही १)

(१५)

- १ RBI ने COVID-19 महामारीच्या प्रभावावर भारतीय बँकिंग उद्योगावर कसा प्रतिसाद दिला?
- २ ग्राहक वर्तन बँकिंग क्षेत्रातील उत्पादन विकास आणि नियोजनावर कसे प्रभाव टाकते?
- ३ सायबर सुरक्षा जोखमींचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
